

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristo stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Univerzitetna v Ljubljani.

Oni teden je poročal dunajski „Tagblatt“, da je pri naučnem ministerstvu vprašanje v pretresu, kje v Avstriji se ima novo vseučilišče ustanoviti. Ker vlada prizna, da je v Cislejtaniji v primeri s številom prebivalcev premalo vseučilišč, torej je vprašanje, ali naj se precej še eno postavi ali ne, v teoriji uže pozitivno rešeno, — puli se kakor ob svojem času za Homerja sedem mest za univerzitetno. Lahki bi jo radi imeli v Trstu, Bukovinci v Černovici, Moravci v Brnu, drugi v Solnogradu itd. In ko so pri zadnjem posvetovanju državnega proračuna v državnem zboru vse te različne želje izražovale se, znano je našim bralcem, da se je naš slovenski poslanec dr. Razlag oglasil za univerzitetno v Ljubljani.

Slovensko vseučilišče v Ljubljani — to je uže, kar se Slovenci politično gibljejo eden izmed naših političnih idealov. Dr. Razlag v državnem zboru sicer nij zahteval samo slovenskega, nego zahteval je sploh vseučilišče v Ljubljani. Mislil si je menda: boljši je za slovenski narod vrabec v roci, nego golob na strehi. Samo slovensko vseučilišče v današnjih za avstrijske Slovence tako neugodnih časih ne moremo dobiti, — za to nam bi bilo vstreženo tudi s tacim, na katerem bi se samo nekoliko slovensko, drugo pa v nemškem jeziku predavalo. Idealisti tudi ne smemo biti taki, da bi mislili, ka-

naša še mala literatura uže zadostuje za izključivo slovensko univerzo. Tu bode trebalo še mnogo delati, — in morda bode mogoče univerzitetno literaturo stoprva tedaj skupaj spraviti, kadar iz političnega do literarnega edinstva na slovanskem jugu pridemo.

Ako se nam na zagrebško takozvano jugoslovansko vseučilišče kaže, moramo pač tudi, ne delajoči si iluzij, izpovedati da nam bode to vseučilišče pač v bodočnosti velike veljave, a v sedanjosti se ga Slovenci ne bomo mogli dosti posluževati, gotovo ne tako dolgo, dokler stojimo Slovani v Avstriji v takem položju kakor zdaj. Še doktorata iz peštanskega vseučilišča pri nas ne priznajo ali ga bodo iz zagrebškega? In kaj pomaga tituluš, ako nema pravne veljave, kaj pomaga izpit ako izpitane neče država v službo nastaviti?

A ne samo ti pomisleki govoré za to, da je nam Slovincem na vso moč potegovati se, da bi višje učilišče v Ljubljano dobili. Koliko talentov bi prišlo naprej, ki jim je dozda manjkalo torišča, kjer bi se vzdignili! Kako bi se povzdignilo ne samo ljubljansko mesto, nego Slovenska sploh duševno neizmerno povzdignila, ko bi univerzitetno dobili!

Zatorej se čudimo, da se v naši deželi nahajajo med omikanimi, ali med tacimi, ki za omikane veljajo, ljudje in celo zastopniki, ki so proti univerzi, n. pr. vsi nemškutarji. Kako more in sme posebno zastopnik ljub-

ljanskega mesta protiven biti, to naj razume kdor more! Isto tako je smešno bilo zabavljanje naših „starih“ klerikalcev, ki so proti Razlagu vpili, da je nedosleden, ker nij zahteval samo slovenske univerze. Podobni so onemu lačnemu, ki kruh od sebe odbija rekoč: ali pečenke ali pa nič. Gotovo bi bila Razlagu in vsacemu, ki ima srce za slovenski rod, ljubša čisto slovenska univerza, nego vsaka druga, — ali bodimo politični, dosejajmo kar je dosegljivo, ne pozabimo, da je čisto „boljše sovražnik dobrega“, in ako tako nekaj priborimo za podlago, na kateri se bode mogel mili nam slovenski narod za važno svojo slovansko bodočnost duševno in materijalno razvijati, storili smo, kar se more od nas in našega časa zahtevati in Slovenci ki za nami pridejo ter take podloge najdejo, delali bodo lahko naprej v korist svoje domovine.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 27. maja.

Skoraj vsi listi v Avstriji govoré o končanji sej *delegacij*. Ustavoverni listi se veselé mirnosti in dostojnosti, v katerem se je baje obravnavalo, ter z Rechbaurom vred kažejo, kako še je čut skupnosti Ogerskega in Avstrije s tem zavodom na novo ukrepil. — Vse te navidezne lepe reči pa nemajo nobene veljave, dokler živi v monarhiji večina narodov z notranjimi napravami nezadovoljna, kakor mi Slovani.

Listek.

Nekaj o pritlikovcih.

Pritlikovci so ljudje, proti katerim je natura neusmiljena mačeha. Navadno si jih predstavljamo kot nedorasle večjidel pohabljené. Fiziologi so uže čisto vprašanje razrešiti skušali, bi-li se ne dali najti uzroki i pogóji, ki bi imeli rod pritlikovcev za naravno posledico. Obče je znano namreč, da so si tak pritlični rod uže različni narodi starega veka bodi si v domišljiji ustvarili, deloma o njih prepovedovali, kakor bi jih bili videli z lastnimi očmi. Kdo nij uže čital ali slišal o Pigmejih, pritličnem narodu, o katerih Homer (Iliade) III. spev.) bodi-si, da si jih je za svoje poslušalce in čitalce v zabavo izmislil, bodi-si, da so istinito bivali v Indiji v skrajnej meji spitanejskih gorâ, kakor Plinij v svojej hist. nat. lib. VII. c. 2 o njih pripoveduje, da so jezdili na kočtrunih, kozah; spomladi bojevali se oboroženi z lokom s žrjavi, ki so neprenehoma njih krasno in rodovitno deželico napadali, ter da so tak boj vsak tretji mesec imeli. Bili so — tako se vsaj pripoveduje — le tri pedi visoki in njih ženice so uže v tretjem ali petem letu

svoje starosti rodile, a v osmem letu uže umreti morale. Da so te stvari imeli nekateri za opice, to nam hoče zagotoviti Happelij (Rel. Burios. T. IV. p. 239).

Aristotel je trdil, da bivajo te vrste ljudje v Afriki ob jezerih, ki ležé nad Egiptom (Hist. animal. I. VIII. c. 12.), zopet drugi trdê, da imajo svoja stanovišča v Abesiniji i Thevenot pripoveduje, da je nekateré videl, ko jih je poslanec kralja abesinskega turškemu sultanu v dar poslal. Olaus M. (De gentium septentrionalium veris conditionibus) trdi, da je imel rod pritlikovcev celo Grenlandsko pod svojo oblastjo. On isto tako kot Plinij pripoveduje, da se ima ta rod osobito sé silnimi žerjavi bojevati. O vseh teh raznih pritličnih narodih so razširjene zelo različne pravljice; a skoro o vsacem se pripoveduje, da se imajo bojevati s žrjavi jezdé na kozah, oboroženi z lokom; da se živé o jajcih in mladičih žrjavov, ali o ribah, ki jih vrže morje na suho; da bivajo v zelo niskih kočicah, v podzemeljskih luknjah, da, celó popolnem pod zemljo.

Helidor pripoveda o tacem pritličnem podzemskem narodu naslednje. „Ko sem bil še deček, šel sem nekokrat mesto v šolo v

gozd in skril se v duplji pri reki. Naenkrat pridejo neki moži ter me vzemo seboj. Jaz grem z njimi skoz podzemeljski hodnik in prispem v krasno deželo, kjer se vrsté reke, travniki gozdi in doline v najlepšem redu. Solnce pak nij bilo nikjer, in bilo je po dnevi, kakor megleno. Ker tudi ni lune ni zvezdic nij bilo, bilo je po noči silno temno. Ti pritlikovci imeli so nad soboj kralja; bili so zelo majhene postave, a jako ročni, lepih rumenih las, ki so jim viseli črez pleča. Živili so se večjidel o mlečni hrani. Njih značaj bil je jako prijazen in odkritosrčen; prisega in laž bili ste jim neznani; javnega bogoslužja pak nijso imeli. Njih konji, na katerih so jezdili, bili so velikosti navadnih hostnih zajcev. Šel sem od tod večkrat k svojej materi, ter jej o vsem, kar sem pri teh ljudeh videl, pripovedoval. Enkrat mi veli, naj jej vendar od ondod kaj soboj prinesem. Vzel sem torej zlato obličko, s katero si je kraljevi sin navadno igral ter jo hotel prinesiti svojej materi. Ko pridem do njene hiše, se pred pragom nesrečno spotaknem, in oblička mi pade na tla. Pigmeji, ki so me bili spremili, so mi jo vzeli, na njo bljevali ter me zasramovali.“ Pristavlja še, da je potem celo leto pota do te deželice

Z Dunaja se po službeni vesti poroča, da govorice, ki so pripovedale o spremembi v skupnem ministerstvu financ, niso resnične, ker sploh ne bode nobene promembe.

Iz **Galicije** se čujejo slabi glasi gledé letine. Povodnji in mraz so velikansko škode naredile.

Jubilej **českega** akademičnega društva v Pragi se je pretvoril v sijajno narodno svečanost.

Iz **Prage** poroča „Nation“, da se v nekih odločilnih čeških krogih študira prav pridno hrvatsko-ogerska nagodba v ta namen, da bi se tudi češka nagodba z Avstrijo po enacem kopitu naredila. Da bi le res bilo, ker češka pasivitetna mizerija vse avstrijske Slovence duši.

Hrvatski sabor bode sredi julija sešel se.

Vnanje države.

Francoski predsednik republike je sprejel novega nemškega poslanca Hohenlohe, ter mu zagotavljal, da si bode Francoska prizadevala z Nemci v miru živeti.

Španski general Concha pričakuje v Vitoriji denarja in municije, katere je v Madridu prosil. Bilbao je mirna. Don Karlos v Durangu leži, ker se je s konja prebrnil in obtokel.

Italijansko ministerstvo je bilo pri debati o zakonski osnovi gledé neveljavnosti neregistriranih aktov premagano. Z večino enega samega glasu se je glasovalo proti postavi. Vlada je dala demisijo, katere pa kralj nij sprejel.

Zopet novi telegrami poročajo, da je **papež** nahoden, in da je zdaj dobil mrzlico. Zdravniki pravijo, da nij nobene nevarnosti za življenje svetega očeta, da pa je vsakako dobro, da v postelji ostane. Papež pa vse eno rad po vrtu sprehaja se, kadar mu nij posebno hudo. A v vatikanu ne sprejme nikogar.

Dopisi.

Iz Postojne 26. maja. [Izv. dop.] Včeraj je bilo zopet po vsakoletni navadi velikanska množica obiskovalcev naše po vsem svetu znane postojnske jame tukaj. Računati se sme ljudstva kar ga je pripeljal dunajski posebni vlak, dalje poseben vlak iz

Ljubljane, iz Trsta in Reke na blizu 5000. Ne bode namen teh vrst popisavati veličastnosti naravnih čudežev, katere hodi k nam svet občudovat, — saj je malo izobraženih Slovencev, kateri se niso uže sami tu na mestu preverili, da se te narurne vzvišenosti dajo le gledati a ne opisati. Poudarjati hočem le eno stvar, ki je bila uže večkrat grajana, a še zdaj nij popravljena. Med obiskovalci je bilo in je zmirom gotovo vsaj ena tretjina Slovencev — napisi v jami pak so samo v italijanskem in nemškem jeziku narejeni, v našem domačem pa ne. Ta brezobzirnost, to razžaljenje od strani jamskega oskrbnništva zasluži ostre graje. V naši domači deželi bomo pustili, da se bode samo tujščina šopirala, jezik naših očetov pa ne najde niti tretjega, zadnjega mesta?! Mi terjamo, da jamsko oskrbnništvo to napako do drugega leta popravi.

Iz Celovca 26. maja. [Izv. dopis.] Edina narodna „koncesija“, skoro smešno mala drobtina narodne pravičnosti smo Slovenci dobili pod ministrom Schafflie-jem s tem, da je našim poštam ukazal poleg nemških tudi slovenske tiskarnice izdajati. Tudi pri nas smo jih dobivali in če je to prav malostna stvar, veselilo je vendar vsacega Slovenca, da je smel v svojem jeziku v svoji zemlji pisati. A v današnjem času, ko sedi Banhans na trgovinsko-ministerskem stolu, nam še to mrvice ravnopravnosti jemlje. Na tukajšnji c. k. pošti nečejo slovenskih tiskarnic nič več izdajati, če jih prav terjamo. Naše poštno vodstvo je v edino zveličalno nemščino tako zaljubljeno, da slovenskih nakaznic t. j. v obeh jezikih v slovenskem in nemškem ne more videti, jih strankam neče dati in tako žali narodni čut nas koroških Slovencev. To prinašamo v javnost in pričakovati bi smeli kot davkoplačevalci, da se nam nasproti c. k. poštnemu vodstvu pravica zgodi. Ali se bode?

Izpod Pohorja pri Slovenski Bistrici 25. maja [Izv. dop.] (Nova okrajna cesta. — Vinogradi.) Skoraj

četrti del našega slovenjebistriškega okraja to so pohorske občine, je brez okrajne ceste. Od mesta gre slaba, pri deževnem vremenu celo nevarna občinska cesta do Gornje Bistrice in od tam naprej skozi tinsko in gornje ložniško občino proti Oplotnici v konjiškem okraju. Po tej cesti gre ves veliki promet Sternbergerjevih fužin in razen tega na leto do 4000 vóz z lesom, deskami in drvami. En del ceste je uže iz rimskega časa kaže kamniti tlak in je tako širok, da bi samo s posipanjem se dal v dober stan spraviti. Opravičena želja ob tej cesti in na Pohorji ležečih občin je tedaj, da se cesta v skrb celega okraja prevzame, ker morajo tudi vse občine za okrajne ceste celega okraja dosti doplačati. Pa še iz drugega ozira bi bilo jako koristno za veliki del sl. bistriškega in bližnjega konjiškega okraja, da se napravi na podnožji Pohorja redna okrajna cesta. Odkar je namreč nova železniška postaja „Slovenska Bistrica“ na južni železnici med Poličani in Pragerskem odprta, pride se od mesta do železnice z lehkim vozom v 1/4 ure, s težkim v 3/4 ure; torej je na pol bližje do železnice kakor poprej. Kar je konjiškega okraja po in pod Pohorjem od Ogoskega do Oplotnice, mora zdaj voziti na železnico po velikem ovinku čez Žiž v Poličane, k čemur je treba 5 do 6 ur s težkim vozom. Ako se pa napravi nova cesta naravnost iz Oplotnice do Bistrice, pridejo vozniki lahko v 3 do 4 urah do železnice, si tedaj najmanj 2 uri prihranijo. Kakor slišimo, bodo dotične občine se obrnile do okrajnih zastopov v Slov. Bistrici in Konjicah zastran te ceste. Nij dvomiti, da bi tudi deželni zbor o svojem času kaj pripomogel.

V vinogradih, kar jih pod Pohorjem leži, je mraz meseca aprila nekoliko škodoval, a to se zdaj več ne pozna. Mladiči lepo rasto in kažejo dosti grozdličev. Onstran Pohorja od Ruš do Lempaha pa je hudo pozeblo v vinogradih. Gruške so silno polne; tudi črešnje, slive marelice in breskve. Ja-

iskal, a ga nikdar več našel. Obiskaval je potem marljivo šolo in postal duhovnik. Kolikokrat je v svojej starosti o teh dogod. bah pripovedoval, tolikrat se je solzil. (Beckmanna „Hist. Orb. Geogr. Sect. 2. c. g. §. 14).

Vprašanje, je-li po naturnih postavah mogoče, da je živel kedaj takov pritlični narod, so nekateri fizijologi zanikali, trdé, da niti nij bilo nikdar in nikjer nenaravno velicega niti nenaravno malega človeškega rodú, ter da so takovi pritlični izrodki le posamezne izjeme. Po misli teh fizijologov je vse, kar se o posameznih pritličnih ali gorostasnih narodih mnogo nahaja. —

Tudi med Slovenci se tu in tam pravljice i o velikanih i o pritlikovcih slišijo. Tako n. pr. se na spodnjem Štajerskem okolo Konjic pripoveda, pa so v predavnih časih ob Pohorji in Boču (pri Poličanah) živeli velikani, katerim rekajo „ajdi“, iz nemškega „Heiden“. Ko so nekikrat ti „ajdi“ v Pohorji in na Boču drva sekali, izposojevali so si bočanski od pohorskih kije. Kadar so jih Bočani potrebovali, klicali so Pohorcem: „Pohorec, posodi kij!“ Pohorec to slišavši, prime za kij, ter ga vrže, da je priletel ravno na Boč. — Da so morali to istinito velikani in orjaško močni biti, razvidi se iz daljave med Pohorjem in Bočem (najmanj tri geogr.

milje). O necem pritlikovci se baš tu pripoveda, da je šel neki pot čez Pohorje na podravsko stran. Med potom se mu pridruži stara babura rekoč, da i ona ide tja. Ko dospeta v sredo pohorske planine, vidita tu velikansko jako strmo skalo, pred njo s hmelom obraščen za počitek jako pripraven prostorček. Tukaj si odpočijeta. Babura se pritlikovcu prilizuje in prikupuje, a ko jej ta ne da posluha, se ujezi ter ga začenja na drug način za svojo pohotnost pridobiti. A tudi s tem se jej ne posreči, in pritlikovec vidé, da ga starka ne pusti pri miru, spleže nekako lahkotno na strmo skalo. Dospevši na vrh, sliši od zdolej peklenski smeh in skušnjava izgine. Zapazeč, da je zopet sam, hoče priti s skale. Okolo sebe in v prepad zrečemu začenja se strmoglaviti. Na noben način mu nij mogoče priti navzdol. Kaj početi? On kliče na pomoč, a nihče ga ne sliši. Med tem napoči noč. Jesti nema ničesar, mraz ga pretresa; pod njim vse črno, nad njim zvezdnato nebo. V strahu in grozi prebije noč. Čakovo in sovino skovikanje, njih perotnic plehtanje ga napolnuje s presunljivo bolestjo. Iz daljave sliši lesičje jadikovanje, nemara jo je ugrabil volk. Neprenehoma se mu prikazujejo strašne prikazni: stara babura se mu posmehava ter si mane roki,

da mora pritlikovec od glada pogoniti; nenkrat se mu zopet dozdeva, da sliši čem dalje, tem bliže volkovo tulenje. Če pride pritlikovcu na sled, je njegovemu življenju konec. Sedaj se mu dozdeva, da uže umira in da črni kavrani krog njegovega trupla kriče. Zopet sanja, da je pal v grozni prepad, in da strašno razmesarjen dušo izdihuje — vse izvor izbuje domišljije.

Slednjič se začne daniti. Juternja zora je uže pozlatila sinji zvezdnati oblok. To ga je navdalo z nado, prodkejši tleket potrtga srca mu privzdiga prsa. Žalibog! ni z vzhajajočim ni zahajajočim solncem nij bilo spasilca. Devetkrat je zora zlatila nebeški oblok, on še je na strmi skali še živi, še diha; a oslabljen je popolnem. Zdajci sliši korake. „Mora biti človek!“ Srce mu utriplje radosti; vspne se kviško ter kriči: „Usmili se me, reši me!“ I, nij se prekanil. Bil je človek, ki je slišal otožni krik. „Od kod, od koga, je-li v tej samoti kakov nesrečnik?“ tako se vpraša mož, ki je prispel po potu mimo skale. Išče in kliče, slednjič zazre na v nebo kipečej strmini nesrečnega pritlikovca. Ogleda si, kje bi našel pot na skalo. Pota nij nikjer; on skuša oberočkama prijemat se pečevja, ter tako dospeti na vrh k pritlikovcu. Vse zastonj! Premišljuje, premotrava, kako je

belka so še le odcvela, upamo da bodo tudi polna. V binkoštno nedeljo zvečer je začelo deževati, a dež je bil topel in pospešuje rast.

Domače stvari.

— († Jurij Fleišman.) V soboto 23. t. m. je po daljšem bolehanju na sušici umrl v Ljubljani znani učitelj muzike in slovenski skladatelj g. Jurij Fleišman, stoprv 55 let star. Slovesen pogreb njegov je bil v nedeljo popoldne. Udeležilo se ga je mnogo slovenske gospode pa ljubljanske čitalnice pevski zbor, ki je ranjkemu zapel nagrobnico. — Fleišman, ki je v „Slovenski grlici“ svoje prve kompozicije izdal, je ob času, ko je slovenska muzika še malo čestiteljev imela in je tudi za Bacha socijalno življenje med narodnimi krogi hudo propadalo, veliko storil za slovensko petje, ker je tudi v teh žalostnih letih neumorno slovenske pesni komponiral ter jih med omikanejšimi narodnimi krogi širil. Dasiravno nij bil umetelnik prve vrste, se mu je vendar marsikatera lepa kompozicija posrečila, da, nekatere njegovih pesnij so se med narodom prav udomačile. Najbolje znane kompozicije njegove so: „Luna sije“, „V Arabije puščavi“, „Nevesta bodi zdrava!“, „Oziram v gorenjsko se skalnato stran“, „Kranjski fantje, mi smo mi!“ Nekaterim napevom je tudi svoje besede podložil. Bodi mu hvaležen spomin med Slovenci! —o—

— (Naša konfiskacija.) V uradni „Laib. Ztg.“ naznanja ljubljanska deželna sodnija, da se je konfiscirani „Slovenski Narod“ od 19. maja krivega storil zločina motenja javnega miru in reda! Ali nas boste vendar pred porotnike postavili zavoljo onega članka?

— (Izpred porotnega sodišča.) V včerajšnjem listu omenjeni ubijalec Gabršek je bil od porotnikov krivega spoznan in obsojen na sedem let teške ječe.

mogel nesrečnež tja priti. Šine mu v misel: vragu se je zapisal! On se čudi in strmi, navdaja ga strah, slednjič pa — izbeži. — Črni zavoj se napravi pritlikovec pred očmi. V brezupu se zopet zgrudi. Ni iskric nade nema več, da ga kdo reši. Udje so mu otrpeli, kri mu zastaja in — bliža se smrt. — Minulo je nekaj ur. Zdaj stoprv prihiti tropa ljudij. Mlado in staro, možje in žene, fantje in dekleta, med njimi mož, ki je bil strahu pobegnil, nesó lestve, vrvi itd. — Ko prihité k skali, nij na vrhu nikogar videti. „Kaj? ga li nij več na skali? Je-li ga uže kedo rešil? Ali pak ne živi več?“ tako se povprašuje množica. Pristavijo lestvice. Mladenič čvrste rasti pazno se popenja po klinih lestvice. Uže mu stoji noga na zadnjem klinu. Čvrsti roki se držite za ostrine pečevja. Njegovo oko zapazi truplo pritlikovca, ki leži raztegneno v malej globini vrh skale. „Je-li mrtev?“ On posluša, opazuje; naenkrat sliši zamolkel vzdihljaj; glava pritlikovca se tudi giblje. (Dalje prihodnjič.)

Silverija.

Prizori iz mehikanskega življenja.

(Francoski spisal Lucien Biart.)

VI.

(Dalje.)

Velikodušnost Lucijeva nas je imela vse

— (Velik zvon.) V fabriki gosp. A. Samassa v Ljubljani se je pretečeni teden izvršil največji zvon, kar ta fabrika obstoji. — Naročen je za sv. Goro pri Gorici in vaga 64 centov. Zvona niso odposlali z železnico, nego peljali z vozom na Goriško.

— o —

— (Poštarsko društvo) za Kranjsko in Primorje je v shodu 23. t. m. v Kopru sklenilo ustanoviti penzijski fond. Winkler in Ceschi sta izvoljena za častna uda.

— (Gründer slovenischer Nationalschulen) potuje k nemškemu učiteljskemu zboru, ki bode v Vratislavi od 26. do 29. t. m., kjer se bo govorilo o „deutsche Nationalschulen“. Kako je to umeti? Štajerski deželni odbor je dovolil trem štajerskim učiteljem po 100 gold. popotnine k omenjenemu zboru; med temi je tudi gosp. Lapajne v Ljutomeru. Nad tem slovenskim učiteljem se pa jezi graška „Päd. Zeitschrift“ ker je z drugimi kolegi osnoval „Učiteljsko društvo za slovenski Štajer“, kar pa zavidljivim nemškim učiteljem nij po volji in daje mu tako časten naslov kakoršnega pač zaslužil nij.

— (Najden mrtvec.) V gozdih blizu Hrastnika je nek pastir našel konec pretečenega meseca truplo civilno lepo oblečenega neznanega mladeniča, ki se je sam ustrelil s pištolo. Imel je samo 6 krajcarjev pri sebi.

— (Samomorec na vsak način.) Tisti kupec iz Trsta, o katerem smo pred mesecem poročali da si je v ljubljanskih toplicah „pri Slonu“ žile prerezati skušal, in katerega so v ljubljanski bolnišnici potem ozdravili, je bil v Trst prisel zaradi trgovinskih stvari zaprt in se je tretji dan v ječi s svojim pasom obesil.

— (Umor.) V Poličanah je pretečeno soboto, to je 23. maja, še zdaj ne dobro znan razbojnik, Franceta Prapotnika, kamnoseka iz „Ptujске gore“ iz gole hudobije ponoči okoli 9. ure ubil. Mahnil ga je v za-

tilnik in na sence na pravi strani z ročico od voza na cesti, da je takoj mrtev obležal. In ležal je za cesto do 10. ure binkoštno nedelje, — da je komisija prišla. Zakaj ga je ubil, se za gotovo ne ve. — Bil je Prapotnik stoprv 24 let star, oženil se je bil še le ta predpust.

— (Iz Ptuja.) Zarad nepričakovanih zaprek se je občni zbor ptujske čitalnice preložil na nedeljo 31. majnika. Zborovanje se začne ob 5 tih popoldne. Odbor.

Razne vesti.

* (Divja hči.) V neki vasi na Moravskem se je zgodil pred kakimi dnevi umor, da se človeku koža ježi, ko sliši o njem. V neki koči je živel 71 let star mož s svojo odrastlo hčerjo. Ko gre neki večer spat — bilo je menda binkoštno soboto, gre hči ter zavre velik pisker vode; s kropom pa potem popari očeta, ki je spal. Ko to stori, vzame sekuro, ter seka po starem očetu, da mu zadá 23 ran. Misleča, da je oče uže mrtev, ga vleče v vežo, ter povezne kad nanj, potem pa zbeži pod streho. Ko pride ponoči čuvaj mimo hiše, sliši stokanje, potrk na vrata, a ko se te ne odpró, vlomi v vežo. Pa kak pogled se mu pokaže, ko prižge žvepljenko ter pogleda pod kad. V taistem trenutku gre obznani županu, in župan in še dva druga moža gresta s čuvajem nazaj; mož je bil uže mrtev. Ko gredo preiskavat po hiši, dobodo hčer v neki skrinji skrito, jo zvežejo, ter zapro. Pred sodnijo divja hči dozda še nij povedala, zakaj je umorila očeta.

* (Nemška predrznost.) Preteklo leto v septembru sta se peljala po železnici v taistem kupéji dva Poljaka, ki sta bila prijatelja. Govorila sta, se ve da, poljski. Zraven njiju je sedel nek prusk oberst. Oberst je bil znan z enim onih dveh Poljakov, pa ga vpraša: „Kateri jezik pa vidva govorita? Jaz tega jezika ne umejem.“ A takoj potem reče drugi Poljak oberstu po nemško: „Dovolite, da noge stegnem.“ Oberst odgovori: „Saj znate nemški, zakaj pa tako ne govorite?“ na kar Poljak odgovori, da on česti svoj materini jezik, in tako se prepirata

veliko stati, a vendar sem jo jaz odobral. Pristrčno objamem mladega moža, ta pa me sam prosi, naj Silveriji o tem ne povem ničesa.

Warren je bil ves zavzet zaradi pogumnega in velikodušnega inženerevega vedenja. —

— Kdo bi bil pa tudi o tem dvomil, doktor, reče mi Texien, ta Lucio ta je mož; koliko skrbi bi si bil jaz prihranil, ko bi bil to prej vedel!

Hotel je pripovedovati Silveriji o tem važnem boji, o katerem je celo mesto govorilo. Jaz sem pak mislil, da bi ta povest Silveriji ne dela dobro, ker je Diega ljubila, in res sem izprosil od Warrena, da je molčal.

Jaz odidem k Diegu, a hišo najdem zaprto; zvedel sem, da misli drugi dan iti v Mehiko.

Jaz ga grem iskat. Njegov odhod, zdelo se mi je, da ima kak hudoben namen. Jaz nijsem bil namreč enake misli z Lucijem, da se namreč Diega nij treba več bati. Celi dan sem iskal Diega, in vlegel sem se nemiren, kajti nijsem ga našel.

Zjutraj ob trih sem uže vstal. Po mehikanskem običaji je poroka imela biti ob štireh. Jaz sem bil skoraj najprvi v cerkvi. Župnik je imel najlepšo štolo; kapela božje

devojke je bila razsvitljena. Silverija se prikaže — krasna, kakor sama čaroba. Pomoli mi roko ter se mi nasmehlja. Warren se mi je zdel ginen. Kar se tiče Lucija, je bila njegova radost v živahnem kontrastu z našo resnobo.

Licencijat je prišel v uniformi ter je bil ves vesel, ko je Lucija videl veselega. V kljub zgodni uri je prišla vendar velika množica ljudij v cerkev. Orglje zadone in ceremonija se začne. V tem trenutku zagledam Diega; kri mi šine v obraz. Rinil se je, da bi se približal k altarcu, jaz pak sem tiščal proti njemu. Kmalu sva bila skupaj. Pozdravi me, kimaje z glavo. Imel je irhasto obleko, kakor jo imajo krotilci konj, obleko, ki mi je bila dobro znana.

Med tem, ko je župnik opravljal svoj posel, in je množica na kolenih molila, nadčeval sem jaz najmanjše gibanje svojega sovražnika. Iz katerega namena se je bližal k altarcu? Katero žrtev si je izbral? Jaz sem se tresel za Warrena, za Lucija, za Silverijo. Kdo ve, ali bi ne šel bandit v divji jezi nad nedolžno devico? Kar sem užil straha v svojem življenji, vse ne pretehta onih ur bojazni, med katerimi se je vršila poroka Silverije Martinez.

(Konec prihodnjič.)

tako dolgo, da Prus Poljaka povabi na dvo-
boj. Pri dvoboju na pistole pade Prus, a
Poljak je zdaj od sodnije obsojen na tri
mesece zapera.

Tržna poročila.

Z Dunaja 23. maja. Privažanje iz Ru-
sije skozi Lvov je precej odjenjalo, pretekli
teden pa zaradi poškodovanja železnice po-
polnem nehale, tako da je kmalu blaga
zmanjkalo, akopram kupcev nij bilo bog vé
kako veliko. Cene so se torej lahko vzdra-
žale, tembolj, ker se je tudi iz Trsta in z
drugih trgov povišanje cen obznanilo. Pše-
nice se je prodalo okolo 20.000 colnih
centov po cenah preteklega tedna, nekaj tudi
po 5 kr. dražje. Najlepša je bila po 8 gl.
40 kr., slabejša po 7 gld. 25 kr. Reži je
bilo prav malo na trgu, zato je pa za 10—
15 kr. poskočila. Bila je po 4 gl. 90 kr.
do 6 gl. 10 kr. Ječmen se je prodajal po
4 gl. 60 kr. do 4 gl. 80 kr., in se ga je
3000 vaganov premaknilo. Koruze so malo
iskali, in se je po cenah preteklega tedna
leško dobila. Oves je ogerski urno poskočil
v ceni, ker je drugega manjkalo. Podražil se
je celo za 35—40 kr. Moka slaba se pro-
daja po navadnih cenah.

Iz Pešte 23. maja. Pšenice se je pro-
dalo okolo 35.000 centov domače in kakih
60.000 centov tuje; plačevati so jo morali po
5 do 10 kr. dražje, ker je kupovalci nijso
prav posebno ponujali. Reži se je ogerske
le malo ponujalo in se je po 5 gld. 10 do
5 gl. 40 kr. prodajala. Ječmen je od za-
četka tedna dražji bil, pozneje pa se mu je
cena znižala in se ga je 15.000 vaganov pro-
dalo po 3 gl. 45—55 kr. Koruza je za-
četkom tedna podražila se za 10 kr., ker se
je je pak veliko pripeljalo, je cena padla.
Akoravno so jo kmetje za potrebo zelo ku-
povali, se je je vendar komaj 30.000 centov
prodalo po 3 gl. 50 do 3 gl. 55 kr. Oves
je precej od začetka tedna za 10—12 kr.
poskočil in je to ceno do konca tedna ob-
držal. Prodalo se ga je 15.000 vaganov po
2 gl. 70—75 kr. — Proso je bilo po 4 gl.
80 kr. — 5 gl., pa je imelo malo kupcev,
ravno tako pšeno, ki se je dobivalo po 8
gl. 25 kr. — 9 gl. Grah je bil po 6 gl.
colni cent, beli fižol po 5 gl. — 5 gl. 50 kr.,
konoplje za seme po 4 gl. 50 kr. Krom-
pirja se je več prodalo, kakor po navadi,
in je bil po 2 gl. 30—70 kr. — Loj je
bil po 25—26 gl. Špeh po 37—38 gl.;
prekajeni po 39—42 gl., ameriški po 33
do 34 gl. Volne se je prodalo ta teden
400 centov.

Zahvalnica.

Gospodu Dragotinu Urbasu, gostilničar
in gosp. Matevžu Breclniku, trgovec v
Ljubljani izrekam svojo nepozabljivo zahval-
nost za pomoč in za zadnji stanek, katere
sta podelila na pretečeni semenj v zadnjih
trenutkih moji ponesrečeni materi Zefi Poh-
lin vdovici Kregar.

V Metliki, 24. maja 1874.

Jožef Pohlin,
c. k. mornarskega oskrbnitva uradnik
v pokoji v Metliki.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalesscière du Barry

v Londonu.

Odstranjenje vseh bolezni brez leka in stroškov
z izvrstno zdravilno hrano Revalesscière du Barry iz
Londona, katera pri odraslih in otrokih svoje stro-
ške 50krat v drugih sredstvih prihrani.

Izpisek iz 75.000 ozdravljenj bolezni v želodci,
v živcih, v drobu, v prsih, na pljučah, v grlu, v duš-

njaku, na žlezah, na ledvicah in v mehurju — od
kajih se na zahtevanje posnetki zastoj in franko
dopušljejo:

Spričevalo št. 64.210.

V Napolji, 17. aprila 1862.

Moj gospod! Vsled bolezni na jetrah sem bi-
val sedem let v strašnem stanu sušenja in vsakovrst-
nega trpljenja. Nijsem bil v stanu ne čitati niti pi-
sati; moji živi so se tresli po celem životu, slaba
prebavljivost, vedna nespečnost in imel sem zmirom
razburjene živce, da nijsem nikjer našel miru, pri
tem sem bil tudi silno otožen. Mnogo zdravnikov
je svojo umetnost poskušalo, a ne da bi moje trpljenje
olajšali. V popolni obupnosti sem Vašo Revalesscière
poskusil in zdaj, odkar sem jo tri mesece užival, se
zahvaljujem ljubemu Bogu. Revalesscière zasluži naj-
več hvalo, ona me je popolnem zopet ozdravila,
tako, da morem svoje družbinsko stališče zopet zav-
zimat. Z iskreno hvaležnostjo in popolnim spoštovanjem
Marquise de Bréhan.

Spričevalo št. 65.810.

Neufchâteau (Vogesens),
23. dec. 1862.

Moja hči, 17 let stara, je trpela vsled pomanj-
kanja svojih pravil na strašni razburjenosti živcev,
imenovani sv. Vidov ples, in vsi zdravniki so dvo-
mili na mogočosti kakšne pomoči. Od tega časa sem
ji po nasvetu prijatelja, Revalesscière dajal, in ta iz-
vrstna hrana jo je na začudenje vseh, kateri trpečo
poznajo, popolnem ozdravila. To ozdravljenje je tu
veliko pozornost vzbudilo in mnogo zdravnikov, ki
so to bolezen za neozdravljivo proglasili, se zdaj čudi,
mojo hčer močno, čvrsto in popolnem zdravo videti.
Martin, Officiere
Comptable en retraite.

Tečajski kot meso, prihrani Revalesscière pri
odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.
V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.,
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,
— Revalesscière-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr.,
in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu
in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.
50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas
10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 35 gold.
— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Du-
naji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.
Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Lu-
bruha Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birn-
bacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru
F. Koletnik & M. Morić, v Murnau J. B.
Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih le-
karjih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja duna-
jska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Listnica uredništva: G. — l — v T. Na
vaše vprašanje odgovarjamo samo, da uredništvo
pri nobenem časniku ne sprejema odgovornosti za
inserate.

Tuji.

23. 24. 25. in 26. maja.

Evropa: Makuc, direktor iz Pliberka. —
Aljančič iz Rovt. — Nipel iz Štajerja. — Pibernik
iz Čubra. — Simon z gospo iz Pešte. — Svoboda
z Dunaja. — Härtman z gospo iz Celovca. — Schutz
iz Prage.

Pri Stonu: Kohn, trgovec, Rigler, trgovec
iz Pešte. — Stümer, fabrikant iz Pešte. — Zistler,
c. k. poštar iz Ptuj. — Reichter, uradnik iz Sve-
hata. — Konzwald, trgovec iz Diplovice. — Nuko-
vec, trgovec z Dunaja. — Fischer, trgovec, Figlić,
trgovec iz Fürstenfelda. — Suko, trgovec iz Grada-
ca. — Sinsberg, trgovec, Basler, trgovec z Dunaja. —
Dr. Straus advokat iz Vipave. — Kriesel penz. urad-
nik, Schirmer trgovec iz Grada- ca. — Taberman,
fabrikant iz Pešte. — Rotado iz Trsta. — Blaž, trgo-
vec iz Reke. — Saller z gospo iz Trsta. — Schunda,
trgovec iz Pešte. — Poljak z gospo iz Beljaka. —
Schreckl z Dunaja. — Miluš iz Zadra. — Jakopič,
advokat iz Gorice. — Schlechter, adjunkt iz Pulja.
— Schmidt se sinom z Dunaja. — Schiller iz Pešte.
— Frankler iz Budapešte. — Lefner, Haasmann,
Hecht, Bresciani z Dunaja. — Kozel, notar iz Celja.
— Bernard iz Begenj. — Valenčič iz Bistrice. —
Lager iz Terbovlja. — Wertheimer z Dunaja. —
Grof Barbo iz Rakovnika. — Jelovšek iz Vrhnike.

Pri Maliči: Burn Blyth z gospo iz Londona.
— Pavčič, agent iz Siska. — Globočnik iz Želez-
nikov. — Toman, trgovec iz Trsta. — Hübner, pot-
nik iz Rajhenberga. — Javornik in Železnikar iz
Tržiča. — Dr. Kijler iz Tržiča. — Knič, trgovec se
Štajerskega. — Šmana, inšpektor z gospo z Dunaja.
— Cattarozzi, kurir iz Londona. — Quandest, trgo-
vec iz Maribora. — Popper, potnik z Dunaja. —
Wenig, potnik z Dunaja. — Freiberg, potnik iz
Reichenberga. — Kiofutar iz Zagreba.

Pri Zamorci: Trukovič iz Samobora. —
Konšek, Sanrer, Bajović, agent iz Samobora. — Her-
don, rud. adjunkt iz Ljubna. — Baband, posestnica
iz Celja. — Bewsch, uradnik z Dunaja. — Fritz iz
Kamnika. — Rihard z Dunaja. — Potočnik iz Loke.
Jenk, komis z Dunaja. — Mišič, Baner z Dunaja.
— Straus iz Grada- ca. — Milavec iz Cirknice. — Hren
iz Novega mesta.

Dunajska borza 27. maja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	69 gld. 15	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	74	20
1860 drž. posojilo . . .	106	25
Akcije narodne banke . . .	981	—
Kreditne akcije . . .	220	—
London . . .	111	60
Napol. . .	8	95 1/2
C. k. cekini . . .	—	—
Srebro . . .	105	60

Tržne cene

v Ljubljani 27. maja t. l.

Pšenica 7 gl. 20 kr.; — rež 5 gl. — kr.; —
ječmen 4 gld. 30 kr.; — oves 3 gl. 10 kr.; — ajda
4 gl. 90 kr.; — proso 5 gl. — kr.; — koruza 5 gl.
10 kr.; — krompir 3 gl. 40 kr.; — fižol 6 gl. 80 kr.
— masla funt — gl. 54 kr.; — mast — gl. 42 kr.;
— špeh frišen — gl. 44 kr.; — špeh povojen — gl.
42 kr.; — jajce po 1 1/2 kr.; — mlika bokal 10 kr.;
govedine funt 30 kr.; — telečine funt 28 kr.; —
svinjsko meso, funt 36 kr.; — sena cent 1 gld. —
kr.; — slame cent — gl. 70 kr.; — drva trda 6 gld.
80 kr.; — mehka 4 gl. 80 kr.

„Listki“.

Pod tem naslovom bode „Národna tiskarna“
v Ljubljani izdaval zbirko spisov beletrističnega
in znanstvenega zapopadka v zvezkih po 20 do
50 krajcarjev.

Prvih šest zvezkov je že na svitlo prišlo
in jih imajo na prodaj: „Národna tiskarna“ v
Ljubljani in Mariboru in sledeči bukvarji:

V Ljubljani: Janez Giontini; Jurij Lercher;
Zeschko & Till; Otakar Klerr. — V Celovcu: J. Leon;
E. Liegel. — V Mariboru: E. Ferlinec. — V Trstu:
F. H. Schimpf. — V Gorici: Karel Sohar. — V Celji:
Karel Sohar. — V Ptuj: Vil. Blanke. — V Zagrebu:
Leopold Hartman.

I. zvezek.

Stenografija, sp. dr. Ribič. — Životopisje, sp.
Rajč Bož. — Preseren, Prešerin ali Presiren, sp.
Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, sp. J.
Jurčič. — N. Machiavelli, sp. dr. Ribič. — Pisma iz
Rusije, sp. dr. Celestin. — Trštvo z grozdom na
Ruskem, sp. dr. J. Vošnjak. — Čegava bode? sp.
J. Ogrinec. — Národni jezik in trgovina, spisal
L. Haderlap 25 kr.

II. zvezek.

Ivan Erazem Tatenbah. Izviren roman, spis.
J. Jurčič 50 kr.

III. zvezek.

Prvi poljub. Novela, spisal J. Skalec — Na
črni zemlji. Novela, spisal J. Skalec 25 kr.

IV. zvezek.

Lepi dnevi. Spisal Paulus. — Plašč. Novela.
Ruski spisal N. V. Gogol; poslovenil L. Gorenjec. —
Nekoliko opazek o izdaji slovenskih národnih
pesnj. Spisal prof. dr. Krek 25 kr.

V. zvezek.

Meta Holdenis. Roman, francoski spisal Viktor
Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik 50 kr.

VI. zvezek.

Kazen. Novela, francoski spisal H. Rivière,
poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država
v Ameriki. Francoski spisal E. Laboulaye, po-
slovenil Davorin Hostnik 25 kr.

Janez Hafner,

vrvar ali zalar v Ljubljani,
ima svojo prodajalnico na starem
trgu hiš. št. 19—20 in stanuje
v hrenovih ulicah hiš. št. 316,
priporočuje sl. občinstvu svojo zalogo
najboljših in trdno izdelanih razno-
vrstnih (145—1)
vrvarskih del, vrvi, štrikov itd.